UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum prudentia carnis sit peccatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-72772

Visual Library

per quam contingit quòd ratio non ſolicitatur, ut præcipiat ea, quę debet, uel eo modo, quo debet. Poteſt ergo dupliciter contingere, ꝙ neglig ētia ſit peccatum mortale, uno modo ex parte eius quod prętermittitur per negligentiam, quod quidem ſi ſit de neceſſitate ſalutis ſiue ſit actus, ſiue circūſtantia, erit peccatum mortale: alio modo ex parte cauſæ. Si.n. voluntas intātum ſit remiſſa circa ea quæ ſunt Dei, vt totaliter a Dei charitate deficiat, talis negligentia eſt peccatum mortale: & hoc præcipue contingit, quando negligentia ſequitur ex contemptu. Alioquin ſi negligentia conſiſtat in prætermiſſione alicuius actus, vel circunſtantiæ, quæ non ſit de neceſſitate ſalutis: nec hoc fiat ex contemptu, ſed ex aliquo defectu feruoris, qui impeditur interdum per aliquod veniale peccatum, tunc negligentia non eſt mortale peccatum, ſed veniale.

Ad primum ergo dicēdum, ꝙ minor amor Dei pōt intelligi dupliciter. Vno modo, per defectum feruoris charitatis, & ſic cauſatur negligentia, quæ eſt peccatum veniale. Alio modo, per defectū ipſius charitatis: ſicut dr̄ minor amor Dei, quādo aliquis diligit Deum ſolum amore naturali, & tunc cauſatur negligentia, quæ eſt peccatum mortale.

Ad secundum dicendum, quòd parua oblatio cum humili mente, & pura dilectione facta, vt ibidem * dicitur, non ſolum purgat peccata venialia, ſed etiam mortalia.

Id innuit gloſſa citata in arg.

Ad tertium dicendum, ꝙ qñ negligentia conſiſtit in prætermiſſione eorum, quę ſunt de neceſſitate ſalutis, tunc trahitur ad aliud genus peccati magis manifeſtum. Peccata enim quæ conſiſtunt in interioribus actibus, ſunt magis occulta. Et ideo pro eis certa ſacrificia non iniungebantur in lege: quia ſacrificiorum oblatio erat quędam publica proteſtatio peccati, quę non eſt faciēda de pctō occulto.

¶ *Super Quæſtionem quinquageſimāprimam.*

IN tota q. 55. quoniam uitia tractata ſunt generalia, & ſecundum materiam in qua fiunt, grauitatem aſſumunt, eritque de materijs ſingularum uirtutum, & uitiorū ſpecialis ſermo: nunc ſat ſit ſcire, quòd vitia iſta imprudentiæ ſpecies ſunt, & ex ſe quidem habēt deformitatem in ratione, ut in litera explanatur de prudentia carnis, & aſtutia, ad quā ſpectāt dolus, & fra°, & de ſolicitudine tēporalium. Pro claritate tñ 2. ar. memento illius diſtinctionis, ſcilicet de fine uitæ, & de fine particulari, ideſt, de fine ultimo, & de fine proximo harum operationum. Finis enim vltimus oportet, quòd ſit ſolus Deus: finis autem proximus harum operationum, puta emptionis, prę parationis, ludi, &cę. poteſt eſſe aliquid inordinatum conuiuium, vel aliquid huiuſmodi, quod non cōtrariatur charitati.

Qvaestio LV.

De vitijs oppoſitis prudentiæ, in octo articulos diuiſa.

POstea cōſiderandum eſt de vitijs oppoſitis prudentię, quę habent ſimilitudinem cum ipſa.

Et circa hoc quęruntur octo.

¶ Primò, Vtrum prudentia carnis ſit peccatum.

¶ Secundò, Vtrum ſit peccatum mortale.

¶ Tertiò, Vtrum aſtutia ſit peccatum ſpeciale.

¶ Quartò, De dolo.

¶ Quintò, De fraude.

¶ Sextò, De ſolicitudine temporalium rerum.

¶ Septimò, De ſolicitudine futurorum.

¶ Octauò, De origine horum vitiorum.

Articvlvs primvs.

Vtrum prudentia carnis ſit peccatum.

AD primvm ſic proceditur. Vr̄, ꝙ prudentia car-
F nis non ſit peccatum. Prudentia enim
virtus, quàm aliæ uirtutes morales, re
regitiua: ſed nulla iuſtitia, vel temper
tum. ergo neque aliqua prudentia eſt pe
¶ 2 Præt. Prudenter operari ad finem,
tur, non eſt peccatum: ſed caro licite a
enim umquàm carnem ſuam odio h
betur ad Epheſ. 5. Ergo prudentia carn
catum.
¶ 3 Præt. Sicut homo tentatur à carne,
tatur à mundo, & à diabolo: ſed non p
peccata aliqua prudentia mundi, vel
ergo neque debet poni inter peccata a
tia carnis.

Sed contra. Nullus eſt inimicus De
G pter iniquitatem, ſecundum illud Sapien
odio ſunt Deo impius, & impietas eius
citur ad Rom. 8. Prudentia carnis inim
ergo prudentia carnis eſt peccatum.

Respon. Dicendum, quòd ſicut ſupr
Prudentia eſt circa ea, quæ ſunt ad finem
& ideo prudentia carnis proprie dicitu
quod aliquis bona carnis habet ut ulti
uitæ. Manifeſtum eſt autem, quòd hoc
per hoc enim homo deordinatur circ
qui non conſiſtit in bonis corporis, ſi
eſt. & ideo prudentia carnis eſt peccat

Ad primvm ergo dicendum, quo
temperātia in ſui ratione important i
H laudatur, ſcilicet æqualitatem, & con
refrænationē, & ideo numquàm accip
lo: ſed nomen prudentiæ ſumitur à p
cut ſupra dictum * eſt, quod etiam a
poteſt. Et ideo licet prudentia ſimplic
no accipiatur, aliquo tamen addito p
malo, & ſecundùm hoc dicitur prude
peccatum.

Ad secvndvm dicendum, ꝙ ca
animam, ſicut materia propter formā
tum propter principale agens: & ideo l
tur caro, vt ordinetur ad bonum ani
nem. Si autem in ipſo bono carnis con
mus finis, erit inordinata, & illicita di
I modo ad amorē carnis ordinatur pr

Ad tertivm dicendum, quod dia
tat non per modum appetibilis, ſed per
gerentis. Et ideo cum prudentia impo
ad aliquem finem appetibilem, non
dentia diaboli, ſicut prudentia reſpectu
li finis, ſub cuius ratione tentat nos m
inquantum ſcilicet proponuntur nobis
dum bona mundi, vel carnis. Et ideo
tia carnis, & etiam prudentia mundi,
Luc. 16. Filij huius ſæculi prudentiores
neratione ſua &c. Apoſtolus autem tot
hendit ſub prudentia carnis, quia et
res mundi appetimus propter carnem.
K dici, quòd quia prudentia quodammodo
pientia, vt ſupra dictum * eſt, ideo
tentationes poteſt intelligi triplex pru
Iaco. 3. Dicitur ſapientia eſſe terrena,
diabolica, vt ſupra habitum * eſt, cum
tia ageretur.

Articvlvs II.

Vtrum prudentia carnis ſit peccatum

AD secvndvm ſic proceditur. V
prudentia carnis ſit peccatum m
re enim diuinæ legi eſt peccatum mo
hoc Deus contemnitur: ſed prudentia